

Presedintele Iohannis cere reexaminarea legii referitoare la suspendarea contractelor individuale de munca pe perioada starii de urgenta

Presedintele Klaus Iohannis solicita Parlamentului reexaminarea legii care instituie dispozitii privind suspendarea contractelor individuale de munca pe durata starii de asediu sau a starii de urgenta, pentru perioada ulterioara încetarii acestora fiind prevazute si masuri de protectie sociala a salariatilor afectati de întreruperea sau reducerea temporara a activitatii angajatorului.

Şeful statului aminteste în cererea de reexaminare transmisa, vineri, presedintelui interimar al Senatului, Robert Cazanciuc, ca aceasta lege completeaza Codul muncii introducând o noua situatie în care angajatorul poate suspenda un contract individual de munca, respectiv ca urmare a "decretarii starii de asediu sau starii de urgenta". Prin acest act normativ se stabilesc si masuri de protectie sociala aplicabile salariatilor al caror contract individual de munca va fi suspendat ca urmare a acestei noi ipoteze legislative.

"În opinia noastra, solutia legislativa reglementata (...) este de natura sa conduca la probleme în aplicare, dar si sa induca o reala confuzie pentru destinatarii normelor", se arata în cererea de reexaminare.

Presedintele Iohannis precizeaza ca, potrivit expunerii de motive, interventia legislativa urmareste sa raspunda unei probleme de natura sociala, pe care initiatorii o indica drept fundament al masurilor adoptate în contextul situatiei epidemiologice determinate de raspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, respectiv faptul ca "multi angajatori au constatat ca nu au text legal care sa le permita reducerea activitatii pentru aceasta perioada, astfel încât angajatii lor sa fie protejati".

El opineaza ca amendarea Codului muncii ar trebui sa reprezinte o masura cu un orizont mai mare de timp decât actuala stare de urgenta, aspect ce implica necesitatea unei evaluari preliminare, o analiza de fond a nevoilor sociale si a limitelor de interventie a statului în relatia contractuala angajat-angajator, care sa conduca la o cât mai mare stabilitate si eficienta legislativa.

"Din aceasta perspectiva, problemele conjuncturale ar trebui sa fie rezolvate, datorita caracterului extraordinar, prin masuri legislative derogatorii de la cadrul general în materie de raporturi de munca si nu modificari de fond ale acestuia, mai ales în lipsa unor dezbateri la care sa participe o sfera cât mai larga de actori sociali, carora, în final, norma juridica li se adreseaza. În acest mod, s-ar putea ajunge la un cadru legislativ suplu care ar raspunde nu numai actualei situatii - pentru care exista deja reglementari, asupra carora Parlamentul ar putea interveni în cadrul legilor de aprobare a ordonantelor de urgenta deja adoptate de Guvern, aflate în diverse stadii legislative pe agenda celor doua Camere ale Parlamentului, ci si eventualelor evenimente neprevazute ce ar impune instituirea unor masuri exceptionale", se mai explica în cererea de reexaminare.

El apreciaza ca reglementarea suspendarii contractului individual de munca din initiativa angajatorului pe durata unei masuri exceptionale are un caracter general aplicabil si ar trebui sa respecte exigentele de claritate si previzibilitate ale legii. Şeful statului arata ca aceasta ar trebui astfel conceputa încât sa nu se suprapuna cu ipoteza generala din Codul muncii, în caz contrar fiind inutila.

Presedintele Iohannis semnaleaza ca, potrivit datelor comunicate de Ministerul Muncii, la data de 10 aprilie, de exemplu, din cele peste 1 milion de contracte suspendate pentru motive asociate starii de urgenta, 86% reprezentau suspendari în temeiul articolului din Codul muncii care prevede ca un contract individual de munca poate fi suspendat din initiativa angajatorului în cazul întreruperii sau reducerii temporare a activitatii, fara încetarea raportului de munca, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similar.

Şeful statului menţionează ca reanalizarea acestei norme ar presupune şi stabilirea unei legături directe cu măsurile dispuse ca efect al decretării uneia dintre aceste stări excepţionale, precum şi cu întinderea teritorială a acesteia, subliniind ca, în caz contrar, s-ar putea interpreta ca pot fi suspendate contractele individuale de muncă din iniţiativa angajatorului în orice unitate administrativ-teritorială, sub diverse pretexte, deşi starea de urgenţă a fost decretată numai pentru o anumită unitate administrativ-teritorială, ceea ce ar afecta echilibrul raporturilor de muncă şi, implicit, salariatăii.

Potrivit preşedintelui, noile măsuri instituite reprezintă, "în realitate, o reluare ad litteram a soluţiilor legislative" cuprinse în OUG nr. 30/2020, modificată şi completată prin OUG nr. 32/2020 - norme concepute a oferi soluţii şi a produce efecte strict în contextul stării de urgenţă instituită prin Decretul nr. 195/2020 şi prelungită prin Decretul nr. 240/2020.

"Acest aspect conduce la existenţa unui paralelism legislativ, susceptibil, la rândul său, de a crea confuzie în rândul destinatarilor normelor, ceea ce contravine şi art. 1 alin. (5) din Constituţie, în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii", spune Iohannis, în cererea de reexaminare.

El precizează ca există dispoziţii ce prevăd că în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiaşi reglementări în două sau mai multe acte normative şi că, în cazul existenţei unor paralelisme, acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice, inclusiv în cazul în care reglementări din aceeaşi materie sunt dispersate în legislaţia în vigoare.

Şeful statului subliniază că, la data adoptării legii asupra căreia solicită reexaminarea Parlamentul era deja sesizat atât cu proiectul legii de aprobare a OUG nr. 30/2020, cât şi cu cel privind aprobarea OUG nr. 32/2020. El aminteşte că, potrivit Regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului, există obligaţia ca proiectele de lege şi propunerile legislative, inclusiv ordonanţele de urgenţă, cu acelaşi obiect de reglementare să fie analizate împreună, comisia sesizată în fond întocmind un singur raport pentru ipoteza admiterii.

Preşedintele Iohannis mai arată că prin legea asupra căreia cere reexaminarea se instituie măsuri ce vizează inclusiv contractele individuale de muncă ce au fost suspendate ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19.

"În primul rând, în măsura în care legiuitorul a intenţionat ca de aceste măsuri de protecţie socială să beneficieze salariatăii ori de câte ori va fi instituită sau prelungită starea de urgenţă/starea de asediu, apreciem că normele ar fi trebuit inserate în cuprinsul normelor generale ce reglementează raporturile de muncă, respectiv în cuprinsul art. I din legea supusă reexaminării şi nu ca dispoziţii plasate în afara Codului muncii. În al doilea rând, considerăm că orice intervenţie asupra cadrului general în materia raporturilor de muncă ar trebui să aibă în vedere inclusiv criteriul proporţionalităţii, precum şi nevoia unui echilibru just şi echitabil între drepturile angajatorilor şi cele ale angajaţilor", se menţionează în cererea de reexaminare.

Şeful statului susţine că reglementarea prin care "angajatorii pot dispune gradual alte măsuri pentru reducerea activităţii sau a întreruperii activităţii, după caz", este lipsită de orice menţiuni care să indice aplicabilitatea strict pe perioada decretării stării de asediu sau a stării de urgenţă şi că echivalează cu instituirea unui drept absolut, general aplicabil, al angajatorului de a dispune unilateral în cadrul raporturilor de muncă atunci când, indiferent de motive, decide reducerea sau întreruperea activităţii. El spune că soluţia face abstracţie, pe fond, de alte dispoziţii ale Codului muncii precum cele referitoare la dreptul la negocieri individuale şi/sau colective, la dreptul de informare şi consultare reciprocă a participanţilor la raporturile de muncă ori la aplicarea principiului consensualităţii în relaţiile de muncă, modalitatea de formulare nepermiţând o integrare corespunzătoare în ansamblul Legii nr. 53/2003.

El adaugă că legea dispune cu privire la obligaţia angajatorilor beneficiari ai măsurilor de protecţie socială finanţate din bugetul asigurărilor sociale de somaj de a nu desfiinţa "locurile de muncă ocupate de persoanele ale

caror contracte individuale de munca au fost suspendate (...) pe o perioada cel putin egala cu perioada suspendarii pentru care au beneficiat de plata indemnizatiilor din bugetul asigurarilor sociale de somaj" si apreciaza ca instituirea acestei dispozitii fara circumstantieri si fara indicarea efectelor în caz de încalcare a obligatiei de catre angajator conduce la ineficienta normei, poate antrena costuri suplimentare pentru angajat si este susceptibila de interpretari.

Iohannis sustine ca, de exemplu, nu este clar în ce masura dispozitia s-ar putea aplica în mod corespunzator angajatorilor intrati în insolventa sau daca interdictia include în egala masura postul si functia persoanei ori care este regimul juridic aplicabil pentru control si sanctionare în caz de neconformare.